

בבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים

עת"מ 8938/08

בפני כב' השופט י' סולברג

1. אלים סיון

2. ג'אוד סיון

3. מורה מוחמד גוליס

4. אחמד פארוק קרעין

5. אחמד יוסף

6. אנואר אבו רמיה

7. עמותת "במקות"

8. "האגודה לזכויות האזרח בישראל"

ע"י ב"כ עזה"ד טלי ניר ואח' מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

ת.ד. 010, 3451, ירושלים 91000

טל: 02-6521218, פקס: 02-6521219

להלן - "העותרים"

2008-11-03

נגד

1. עיריית ירושלים

4. הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

ע"י ב"כ עזה"ד אילנית מיכאליו ו/או אירנה טביב ואח'

מagenta חיווך המשפט לעיריית ירושלים

כר ספרא 8, ירושלים

טל: 02-6297859, פקס: 02-6297125

2. משרד התחבורה

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים אזרחי

טל: 02-5419512, פקס: 02-5419582

3. החברה לפיתוח מזרח ירושלים בע"מ

ע"י ב"כ עזה"ד ניסן כוכי ואח'

מרח' עליאש 84, ירושלים

טל: 02-6231496, פקס: 02-6231339

5. רשות הטבע והגניות

ע"י ב"כ עזה"ד שרה בר שלום ואח'

מרח' עם ועלמו 3, ירושלים

טל: 02-5005440, פקס: 02-5006215

6. רשות העתיקות

ע"י ב"כ עזה"ד יורם ברסלע ואח'

מרח' הנשיא 13, ירושלים

טל: 02-5618780, פקס: 02-5631887

להלן - "המשיבים תפורמליסטים"

תשובה המשיבות 1 ו-4 לבקשת צו בגין

בהתאם להחלטת בית המשפט הנקודות מיום 23.11.08 מתכבות המשיבות 1 ו- 4 (להלן – "המשיבה") להגיש תגבורתו לבקשת הדוחפה למתן צו בגין:

א. מבוא

1. בשנים האחרונות פועלת עיריית ירושלים להשדר את חתנוועה וחנינה בכל איזור העיר העתיקה. חלק מכך, תוכנן פרויקט שדרוג מעלה עיר דוד ומעלה סילואן אשר נמצא כוון בשלבי ביצוע. מנהלת פרויקט היא המשיבה 3 – החברה לפיתוח מזרח ירושלים.
2. בשלב זה של הפרויקט החל ביצוע עבודות תשתיות בכבישים קיימים, ותוכנו ל佗וח הקצר הוא סיום ביצוע עבודות תשתיות בכבישים קיימים - נתוואן הכבישים הקיימים בלבד, והקשרתו של מגרש שהופקע לשימוש לעצמו - מגרש חניה ציבורי. יצוין, כי בקשרותיהם של תושבים הטענים לבשלות על המגרש לחוץ את צו זמני למניעת עבודות במגרש נדוחה על ידי 5 (!) שופטים שונים ב- 3 ערכות. (להלן – "המגרש שנוא החקלאות המשפטית").
3. מכאן עולה כי חמשמות המעשית של הבקשת צו בגין היא ליתן צו המורה על הפסקת ביצוע עבודות תשתיות בכבישים קיימים, וכן, צו חמווע ביצוע עבודות ההשתתת המגרש שנוא החקלאות המשפטית, ועל כן יש לצמצם את בקשת העותרים לculo גורף ולהעמידה על בקשה זו בלבד.
4. המשיבה תקדים ותטע כי יש לדוחות את הבקשת למתן צו בגין על חספ, בשל חיותה כללית, סתמית ולא מובסת. הבקשת אינה מניחה תשתיות ראייתית מינימאלית לשם ביסוס חטعنות הנטענות בת, ובוודאי שאינה מניחה את תשתיות הראייתית הנדרשת לשם הוצאותו של צו בגין. כמו כן, תעטע המשיבה כי יש לדוחות את הבקשת על חספ מחמת שיהוי.
5. המשיבה תוסיף ותטע כי יש לדוחות את הבקשת גט לגופה.

ג. פרויקט שדרוג בית לד' ומעלה סילואן

6. עיריית ירושלים פועלת בשנים האחרונות לחסדייר את התנועה והחניה בכל איזור אגן העיר העתיקה בכלל והעיר העתיקה בפרט.

7. העיר העתיקה על שלל אטריה ומוסדותיה מושכת מידי יום אלפי מבקרים ומאמינים המגיעים לאיור ברכב וברגל, בתחרורה פרטית או ציבורית. כמו כן, בימי חג ומועד לודות השונות, נוצרים עומסי תנועה כבדים באיזור כולל חמפריעים לזרימת התנועה, מקשים על מציאת חניה ומעכבים את האוטובוסים וחמוניות בהגעה ליעדם. העומס מכביד גם על תושבי העיר העתיקה והאיור בדרכם לבתיهم.

8. כתוצאה לכך, נוצר מצב תנועתי עזיתי בשטח העיר העתיקה וסביבותה, בין היתר, לאחר שבנוסף לעביה קשה של עומס בכיביש, צפיפות כל הרכב וחניה פרועה ובلتוי מוסדרת, חסרים מעברים בטוחים בהם יכולם חולכי רgel לחצות את הכביש.

9. בשל כך, במשך השנים האחרונות גודל הצורך במציאת פתרונות תנועתיים לאיזור אשר יסדירו את האמור לעיל. על כן, חליטה העירייה לבצע תוכנית לחסדרת התנועה והחניה באיזור שתヰן מענה חולם לצרכים העשויים חן של התושבים ותן של המבקרים.

10. התוכנית באיזור העיר העתיקה כוללת מספר מגוון של עבודות בשטח שחלקים בוצע, חלקם בשלבי התארגנות ותחילה ביצוע וחלקים ברמת התכנון לביצוע.

11. להלן חתיכות לתוכנית בראשי פרקים:

- א. במחצ' שנות 2006 הוקם מעגל תנועה במעלה שער יפו.
- ב. במחצ' שנות 2006 נבנה "מגבל גובה" בסמוך לרובע הארמני.
- ג. בוצעו חסדירי תנועה בסמוך לחניונים ברובע היהודי על מנת להקל על זרימת התנועה לכוטל חמערבי (אייזור בית מחסה).
- ד. בוצע פרויקט סלילת כביש גיא בין חינויים המאפשר גישה נוחה לאייזור עיר דוד וען א-לוזה.
- ה. חוסזרו מקומות חניה לנכים בעיר העתיקה, איזורי פריקח וטיענה והוסדרו מקומות חניה כלליים.

12. פרויקט שדרוג מעלה עיר דוד ומעלה סילואן הינו חלק מהתוכנית הכלכלית, התוכנן חסתיים והוא נמצא בשלבי ביצוע. חלק מהפרויקט מבצעת המשيبة בימים אלה בעבודות תשתיות בככישים קיימים. לטווח הקרוב אף מתוכננת חכרות של מגרש החניה נשוא תחיקים המשפטיים המזוכרים לעיל, אשר למשה הין העבודה נשוא צו חכניים המבוקש על ידי העתרים.

13. יازין, כי תוכנית שדרוג מעלה עיר דוד ומעלה סילואן היא תוכנית בה מעורבים כל הגופים חמקצועים הרלוונטיים: מנהל האגף לתחבורה ופיתוח תשתיות עירית ירושלים, משטרת ישראל (אגף התנועה) ומשרד התחבורה אשר אף נושא חלק העיקרי של המימון, ומתבצעת על ידי החברה לפיתוח מזרח ירושלים (חמשה 3). כמו כן, מלאוים את הפרויקט יועצים שונים, ובכם יועץ בטיחות ויעץ תנועה.

14. במסגרת התוכנן נחנו אלטרנטיבות שונות להסדרי התנועה השונים הן בזמן ביצוע העבודות והן לאחר מכן, ווחתלטה התקבלה לאחר שנסקרו כל השיקולים הרלוונטיים. הסדרי התנועה אושרו על ידי רשות התמורה בתוקף סמכותן, והן בטענות העותרים כדי לשטור את חזקת התקינות של החלטות ביחס הסדרי התנועה.

ג. דוחת הבקשה על הסע

15. המשيبة תען כי אין זה מדרך של בית משפט נכבד זה לחזיא צווי בגיןים גורפים בשל טענות כלויות ל"פגיעה בכלל התושבים". בבחינת בקשה למתן צו בגיןים על בית המשפט לבחון את מאzon הנזקים, ובמסגרתו לבחון מהו תגזק ממשי העולל להיגרם לעותרים Mai מתן חזו, לאור העובדות הקונקרטיות הרלוונטיות.

16. במקרה דין לא פירטו העותרים היכן בדיקם הם מתגוררים ומהי הפגיעה המשנית בהם, למעת טענת אי נוחות כתוצאתה מביצוע העבודות וטענה סתמית למחסור בתרניהם. כך למשל, לא טרחו העותרים לציין היכן הם מתגוררים והיכן הם נוהגים לחתנות את רכבות כיום, ועל כן לא ניתן לבחון את קרובתם למקום ביצוע העבודות וכו'...

17. המשيبة תען כי לוחותם של העותרים ומקומות מגורייהם קיימת חשיבות גדולה במקרה הנדון, מושם שלטענת המשيبة ביצוע העבודות רק יטיב עם כלל התושבים. לאחר שהוא שיפור את התשתיות בככישים הקיימים ותגדיל את מספר מקומות חניה ויחפה אט באיזור לבטיחותי יותר להולכי הרಗל.

לענין זה מצ"ב מכתבו של המכתיר לעיריית ירושלים, אשר בו הוא מבחר כי התושבים תומכים בפרויקט בכללו לмерות אי שביעות הרצון שיש להם ביחס לעניינים נקודתיים בפרויקט.

העתיק המכתב ומסמך נפח ע/ג.

18. מכאן, שלא ذי בטענתם הכללית של העותרים לפגיעה בתושבים, אלא עליהם להציבו על נקדים קונקרטיים ממשיים שיגרמו להם.

19. בנוסף, תטען המשיבה לענין הקשרתו של מגרש חתנית נשוא ההליכיות המשפטית, כי יש לדוחות את הבקשה לצו בניינים על הסף בשלishi בחגשות העתירה. בקשרת של חטוענים לזכויות בעליות בmgrש (להלן – "מבקשי צו המגעה") נדחתה עי' 3 ערכאות (לענין זה מצ"ב החלטתו של כב' שחופט אי' רון, כב' השופט אי' אפל-גבי, כב' השופט ח' מלצר וככ' השופט צ' זילברטל – המסומנות נפחית ע/ג – ע/ק בחתומה).

20. התושבים חטוענים לזכויות בmgrש ידעו על הוצאתו של היתר הבניה לעבודות שונות ובתן העבודות לחכרת המגרש האמור, ואף עיינו בו, לכל המאוחר ביום 28.5.08 בו נמסרתו ליזם, במהלך הדיוון, הבקשה לביטול צו חמנעה חזני. مكانן של תקיפתו של היתר בניה זה נעשית בשינוי ניכר, ואני עומדת בדרישת תקנות סדרי חזין בבית המשפט לעניינים מנהליים. המשיבה תטען כי לא ניתן לחתגר על שינוי זה באמצעות הצגתם של העותרים כמייצגים את כלל תושבי השכונה.

21. ענין זה מחזק את טענת המשיבה כי לא ניתן להתייחס אל העותרים כמייצגים את כלל התושבים, וכי עליהם לפרט הicken הם מתוגוררים ומהו הנזק שיגרם להם כתוצאה מביצוע העבודות.

22. המשיבה תוסיף ותטען כי גם את בקשת העותרים לחרור על חפסקת עבודות תשתיות בכבישים קיימים יש לדוח על הסף מהמת שייחוי. העבודות ב"דרך השלוט" מתבצעות מאז כ- 8 חודשים, ואילו העבודות בmulot עיר דוד אשר החלו בתקופה الأخيرة, מתבססות על חפירות עמוק שבוצעו במקומות כבר בחודש מרץ 2008 או בסמוך לכך.

ד. דחיתת הבקשה לוגינה

חנכים חנטניים על ידי העוררים

23. העוררים טוענים כי "אתה הסיבות המרכזיות להתקנות העוררים לעבירות תשתיות בשכונות סילואן ואדי חילוח היא החשש המבוסס שבמהלך עבירות אלה, הבלתי נון חפילה, יתגלו ממצאים ארכיאולוגיים, אשר ישמשו סיבה לחירות הצלחה והחטאה תחיה לשבתת הדרכים בשכונה בזמן רב ואולי לצמיתות".

24. המשיבה טועה כי דין טענה זו לחידות. "חשש" למציאות ממצאים ארכיאולוגיים אינו יכול להוכיח עילה שלא בוצע עבירות תשתיות ופירוח. החשש כי "יושבתו" הדריכים עקב מציאות ממצאים ארכיאולוגיים, הוא מוקדם מדי, ולמעשה חופך את העתירה לעתירה תיאורית ומוקדמת שיש לדוחתה מסיבה זו.

25. העוררים טוענים כי שינוי בהסדרי התנועה ברחובות מעלות עיר דוד ואדי חילוח, הם הרחובות הראשיים של שכונת, ישבש את התנועה ממנה ולאיה. לעניין זה יש לבחני בין הסדרי התנועה הזמנית – עד לסיום ביצוע עבודות, לבין הסדרי התנועה הסופיים – חמתוכנים לאחר ביצוע העבודות.

26. הסדרי התנועה הסופיים אינם רלוונטיים לבקשת צו חביבים, מאחר שה העבודות בכל חאיור אין עתודות להסתמיס בטוחה הקרוב, כך שהסדרים אלה לא יונחו בטוחה הקרוב.

27. ביחס להסדרי התנועה הזמנית טועה המשיבה כי ביצוע עבודות תשתיות בכבישים קיימים מטבעם גורמים לאי נוחות לתושבים, אולם אין בכך עילה לממן צו בינויים המונע ביצוע עבודות תשתיות בכבישים קיימים. יותר על כן, התשתיות הרעה בכבישים הקיימים מחייבת את ביצוע העבודות, ודזוקא אי ביצוע הוא שעלול לגרום לתקלות שיובילו לשיבושים תנועה.

28. הסדרי התנועה הזמנית (כמו גם הסדרי התנועה הסופיים), נבחנו על ידי כל הגורמים המקצועיים הרלוונטיים, מתוך שיקולים עניינים ובחותם לטמיותיהם וחווארותם. השיקולים שנשקלו הם כל השיקולים הרלוונטיים וחום בלבד. יצוין, כי פרויקט מלאוה בנשי מקצוע ובהם יועץ תנועה ויועץ בטיחות וגם הם נתונים חמלצות בעניין. החלטה שהתקבלה היא החלטה חסבירה בהתחשב בתנאים ובאלוצים הקיימים.

יצוין, כי העותרים חעלו טענות כלליות, אך לא הוכיחו כי הסדרי התנועה חריגים ממתנים הסבירות ואף לא הציגו אלטרנטיבא אורת סבירו יותר. גם טענות העותרים כי הטעונים לא שותפו בקביעת מסדרי התנועה וינה להדוחות כיוון שאין חובה לבדוק בדין לשותפים בכך.

29. עוד טוענים העותרים כי השימוש שיעשה בשיטחית הריקים שבשכונה יפגע באפשרות להקם במקום מבני ציבור כדוגמת בתים ספר וכתי דואר. גם טענה זו, אינה רלוונטית לביקש לצו ביןיהם. עבוזות תשתיות בככישים קיימים בוודאי שכןן באוט "על חשבו" ניצול שטחים אלה להקמת מבני ציבור. חלאלות טעונה זו על ידי העותרים על מנת לעזר את עכוזות תשתיות בככישים הקיימים מעלה חשש כי השיקולים האמתיים של העותרים הם שיקולים זרים.

30. לעניין חכרתו של מגרש חנינה נשוא החליכים המשפטיים יוכהר כי מגרש זה, על פי היתר הבניה, מיועד חניה ציבורית ומוגעד. מטרות הפקעת המגרש תיאו השימוש בו למגרש חניה ולא ניתן לעשות בו שימוש אחר. יוער כי חכרת המגרש למגרש חניה אכן בלתי הפייח ואין בה כדי למנוע עשית שימוש אחר בעתיד במידה ויתוכנן שימוש כזה בחותאס לדין (נא ראה החלטותיהם של בתים משפט השונים – נספחים ע/2 – ע/5 לתשובה זו). יתר על כן, העותרים עצם משליכים שקיים צורך ציבורי גדול בחנינה, כך שאף לטענתם החחליטה חתכנותית אינה בלתי סבירה.

31. מבחנו של בית המשפט הוא האם פולח הרשות במתנים הסבירות בהתחשב בנסיבות ובאליצים קיימים. כיום מצב התנועה עיתוי ומצוות חנינה גודלה, וחתכוון החדש יטיב גם עם הטעונים וגם עם חמבררים חרבנים חגייעים לאיזור. בניסיבות הללו לא ניתן לטעון כי חכרת המגרש לחניה ציבורית אינה בלתי סבירה.

תנקיט שיגרמו לתוצאות ממtan צו חבניים

32. חמשיבה תבהיר כי מתן צו חבניים יביא לעיכוב ביצוע עבודות ויגרום לנזק גדול לציבור.

33. יצוין, כי בית המשפט העלין, הכריר בזק הרב העולל לחיגרים כתוצאה מעיכוב ביצוע עבודות פרויקט הרכבת חקלת. בשל כך אף החלטת בית המשפט העלין, באופן חריג, שלא לעכב ביצוע חרישות עד לשמיית הערער.

נא ראה החלטתה של כב' השופטת ד' בינייש בע"א 833/05 **מזל מחבר ואח' נ' חועדה**
תקומית לבנוו ובניה ירושלים. תק-על 2005(1), 2840. שם נקבע כדלקמן:

"**מתוגנתה של המשيبة עולה כי עיבוב ביצועו של פסק הדין גורם לעיבור נזקים נבדים ביותר, המתבטאים במקי תנועה ובעיות חניה, זיהום אויר, פגעי רעש, הרעה וסיכון להולכי רגלי, פגיעה בעסקים מסמוכים וכן נזק כספי למשק בשל אובדן שעות עבודה. כן עולה מתוגנתה המשيبة כי ככל חוויש בו מעורב ביצוע פסק דין גורם לה נזק כספי בסך של 7 מיליון ש"ח בגין הפרת היחסם עם החזין של הרובת תקלת ונזק כספי נוסף בסך של 30,000 ש"ח בגין הארצת משך העבודה".**

34. בנוסף צו **חביניים** יגורם נזק כספי ככד לקופה הציבורית, לאור העיכוב של הקבלמים המצוים בשיטה.

35. לאור האמור המשيبة טען כי הנזק שייגרם ממתן צו **חביניים** גדול בהרבה מנזקי "אי הנוחות" שיגרםו לתושבים ממהלך ביצוע העבודות, ועל כן יש לדוחות את חבקשה לצו **ביניים**.

סיבויו תעירה קלושיט

36. כאמור לעיל, לאור בוחינת מאוזן הנוחות אי מקום להוצאה צו **ביניים**. המשيبة טען כי גם בוחינות סיכויי תעירה מובילה למסקנה זו.

37. העותרים ביססו את בקשתם לצו **ביניים** על נימוקי תעירה, אליהם התייחסה המשيبة לעיל ונטען כי יש לדוחות.

38. העותרים חלמו שתי טענות נוספות בעוירותם, אשר אינם רלוונטיים לתקופת צו **חביניים** המבוקש, אחת – כי חסדי התנועה חסופים יפגו בהם, והשנייה – כי לא הוצאו החריגים הדורשים לשם ביצוע העבודות. המשيبة טען כי גם דין של טענות אלה לחידות.

39. חסדי התנועה אושרו על ידי רשות התמרור באופן ענייני ומקצועי בafka ע/9.

40. העבודות מתבצעות ובוצענה בהתאם להיתרים הדורשים על פי הדין:
חכרתנו של מגרש החניה נעשית על פי חיתר בניה מס' 0/0585.0/07 שהעתקו מצ"ב ומסומן
נספח ע/7.

עבודות התשתיות מבוצעות על פי החיתרים הדורשים שהעתקים מצ"ב ומסומן נספח ע/8.

41. חמשיבה תען כי יש לדוחות את טענת העותרים לפיה ביצוע עבודות תשתיות בככישים
חקיימים מזה עשרות שנים, טעו חיתר בניה ותבהיר כי די בחיתרים המצוורפים על מנת
לבצע את העבודות.

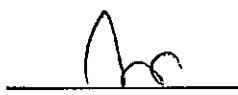
העבודות מבוצעות בהתאם להוראות תקנות חתיכון וחכני (עבודות ושימוש חטועונים
חיתר), תשכ"ז – 1967 (להלן: "תקנות חתיכון") : תקנה 1(2)(א) לתקנות - עבודות הביב הנקזו
וחחלפת צרת המים, תקנה 1(2)(ג) – עבודות לצורך שירותים شامل וטלפון, ותקנה 1(2)(ג)
– עבודות גינון ללא קירות תומכים.

42. חמשיבה תוסיף ותטען כי טענת העותרים כי קיים צורך בתוכנית מפורטת על מנת לבצע
את עבודות התשתיות הינה תמורה ביותר.
התושבים עצם, בתוספות בניה שבנו, השתמכו על הוראות תוכנית עמ"ש לפיה שימושים
ומבניים שהיו קיימים לפני אישור התוכנית, ימשכו לחתקים כחריגים מאושרים
ומחזיקים יכולים לקבל חיתר בניה לשינויים ולתוספות לצורך שירותים (סניטריים או
אחרים) באם יימצא ע"י חוועדה המולמכת, כי הם דורשים להבטחת רמת דיר נאותה
(הוראת סעיף 18.5.8 לתקנון חתיכונית).
לכן עליה שאלת כיצד הם יכולים לטען כי לשם תחזוקת נאותה של כבישים קיימים אי
אפשר להסתמך על סעיף זה!

43. גם על פי הרכיון עומד מאחורי הצורך הכספי בתוכנית מפורטת, אין צורך באישורה של
תוכנית מפורטת לשם ביצוע העבודות המתוכנות וחמבודעות במקרה הנדון. העותרים
מננים לפסק הדין בעניין ע"מ אדם טבעי וזה על מנת להציג על החשיבות שנותן בית
משפט נכבד זה לעירicity תוכנית מפורטת. אולם, פסק דין זה העוסק בחשיבות תוכנית של
תוכנית מתואר מפורטת מחזק את חמסקנה כי הפרשנות הנכונה במקרה דען, החולמת
את תוכליות ערכית תוכנית מפורטת, היא שבמקרה דען, בו עסקין בעבודות תשתיות
כבישים קיימים, אין צורך בתוכנית מפורטת. "...תוכנית מפורטת – שלא בתוכנית מתואר
עלויות לה – מאפשרת לנפצעים-בכח לדעת מה עומץ לקוות הלהת למעשה, ועל זרך זו
מעמידה היא אותם על משמר זכותם להתגונן לתוכנית."

ה. לסתות

- טענות העותרים העומדות ביסוד העתירה הן תמהות. העותרים מבקשים לעזר עבדות תשתיית בכביסים קיימים ואף מבקשים לעכב חכשו של מגרש חניה ציבורי אף על שום מסכימות כי קיימת מצוקת חניה ותנוועה.
- המשיבת טען כי יש לדחות את הבקשה לצו בנאים על הסף או לגופה, וכי לא חונחה התשתיית להוציאתו של צו בנאים.
- לאור האמור מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את הבקשה למתן צו בנאים, ולהזכיר את חמבקשים המשיבה ובשכ"ט עו"ד.

אלנית מיכאלן, עו"ד
ב"כ חמשיבות 1-4